ЯК «ПАМІРЫЦЬ» КАРТКІ

Што рабіць, каб пры аплаце праезду не спісаліся грошы з іншага «пластыку»

У гарадскога жыхара абавязкова ёсць цэлы стос пластыкавых картак: банкаўскіх, праязных, дысконтных... У гэтым выпадку спатрэбяцца своеасаблівыя візітоўніцы — аксесуары, якія здаўна лічыліся адной з прыкмет сацыяльнага і дзелавога статусу.
Статус — яно, вядома, добра, але, як выявілася, яшчэ і небяспечна. Я прывык, «разлічваючыся» з метрапалітэнам або з аўтобусам, падносіць да валідатара ўсю візітоўніцу. А каб пазбегнуць непажаданага спісвання паездак або грашовых сродкаў, неабходна прыкладаць да валідатара толькі тую картку, з дапамогай якой пасажыр жадае аплаціць праезд. Атрымліваецца, трэба яе шукаць і даставаць са «сховішча», што само па сабе зусім нязручна. Аб гэтай праблеме мы пісалі год таму. Ці змянілася што за гэты час?

Тэарэтычна праблемы няма

Гэтай тэмай зацікавіліся прафесіяналы-электроншчыкі. Яны высвятлялі: калі ў кашальку дзве карткі: бескантактавы праязны, банкаўская картка, любыя іх спалучэнні — з якой спішацца паездка?

На гэтае пытанне ніхто адназначна не адказаў. Спецыялісты казалі пра фізічныя працэсы. Ёсць рыдэр — ён жа валідатар — ён выпраменьвае хвалю; ёсць картка — пасіўная прылада. Калі картка трапляе ў хвалю — з'яўляецца ток, і яна пачынае працаваць. Якая картка адрэагуе першай, залежыць ад шматлікіх фактараў: ад таўшчыні кашалька, ад таго, з якога боку ляжаць карткі, ці няма фольгі або іншых праслоек, ад якасці чыпа і антэны. У розных банкаў дакладна розныя карткі: розныя вытворцы, чыпы, антэны. Таму нельга прадказаць, з якой карткі спішацца аплата. Тая, якая першай адгукнецца, — яна і «пераможа».

У бескантактавых тэхналогіях ёсць такі працэс: антыкалізія. Вось гэта і ёсць той механізм, які дазваляе выбраць адну картку, калі ў электрамагнітнае поле трапляюць адначасова некалькі. Але гэта ў лабараторных умовах, «у вакууме». А калі карткі ў вас у кашальку, то антыкалізія можа і не спрацаваць: дапусцім, адна картка ляжыць за міліметр ад вокладкі, а другая — за пяць міліметраў, — сігнал проста можа не дайсці. Па правілах плацежных сістэм, калі ў полі апынуліся дзве карткі, то рыдэр не павінен прымаць ні адну з іх. Спрацуе антыкалізія, з'явіцца надпіс «Адмова» або аналагічны. З банкаўскай карткай мы можам працаваць толькі тады, калі выразна разумеем, што ў полі яна адна. І пакуль картка не выйдзе з поля, ніякая іншая картка ў аплаце ўдзельнічаць не будзе. Гэта так, у тэорыі...

Пагуляць у рулетку

А калі ў вас у кашальку некалькі картак, а ў руках, да прыкладу, лёгкія дрыжыкі — то аплата можа быць паслядоўна спісана і два разы: гэта будзе расцэнена як «прыклаў картку — прыбраў — зноў прыклаў».

З транспартнай карткай сітуацыя іншая, таму што чып у ёй больш просты, і гэты «пластык» можа спрацаваць хутчэй, чым банкаўскі, хоць правілы антыкалізіі распаўсюджваюцца і на яго. І калі ў нас дзве карткі — БСК (бескантактавая смарт-карта) і банкаўская — то ў такім выпадку якраз пачынаюць дзейнічаць сіла хвалі, хуткасць рэагавання і гэтак далей. Так што, калі хочаце пагуляць у рулетку, прыкладвайце кашалёк з некалькімі карткамі. Таму і ў нас, і ў іншых краінах карыстальнікаў папярэджваюць: «Паважаныя пасажыры, перад аплатай падрыхтуйце тую картку, якой хочаце аплаціць праезд».

Прымусіць картку «не адказваць»

Выйсце, праўда, ёсць і з гэтай сітуацыі. Трэба проста «адвязаць» сваю картку ад аўтаматычнай паслугі. Здаецца проста? Не зусім.

Спачатку трэба зарэгістравацца ў асабістым кабінеце пасажыра. Для гэтага пераходзім на сайт payBYcard.by і рухаемся ў раздзел «Рэгістрацыя». Там пакідаем электронную пошту, нумар тэлефона, а для пацвярджэння рэгістрацыі пераходзім па спасылцы, дасланай вам у лісце, і ўводзім код, дасланы па смс.

Увага! Для дадання банкаўскай бескантактавай карткі або NFC-прылады (пры аплаце праезду з выкарыстаннем смартфона, смарт-гадзінніка і іншых) неабходна здзяйсненне хоць бы адной аперацыі па аплаце праезду.

Пасля гэтага перайдзіце ў раздзел «Дадаць» картку/NFC-прыладу і ўвядзіце 16 лічбаў «пластыка» або апошнія чатыры лічбы токена карты (для NFC-прылады). Характэрна, што для дадання NFC-прылады неабходна ўказаць прыкладны прамежак часу, у які з яе дапамогай праводзілася аплата праезду. У канцы працы з раздзелам націснуць «Дадаць».

І толькі пасля гэтай рэгістрацыі вы зможаце «адвязаць» сваю «электронку». Для гэтага трэба перайсці ў раздзел «Падрабязнасці» абранай карткі і націснуць «Выдаліць».

Цяпер у мяне ёсць візітоўніца, дзе побач з праязным ляжаць дзве «адвязаныя» бескантактавыя карткі, і я ўпэўнены, што пры аплаце спрацуе патрэбны мне «пластык».

Аплата банкаўскім «пластыкам»: цяпер грошы спісваюцца раз на тры дні. Чаму?

Пры паспяховай аплаце банкаўскай карткай, напрыклад, у метро, праход праз турнікет будзе дазволены, і з рахунку вашай карткі на працягу 48 гадзін будзе аўтаматычна спісаны кошт паездкі. У выпадку некалькіх паспяховых аплат праезду, здзейсненых на працягу 48 гадзін, выкананыя аперацыі агрэгуюцца ў адну транзакцыю, але не больш чым тры паспяховыя аплаты праезду. Зыходзячы з дзеючага тарыфу за праезд у метро 70 капеек, сума адной транзакцыі не перавысіць 2 рублі 10 капеек.

Чаму транзакцыі аб'ядноўваюцца? Ёсць механізмы, якія дазваляюць кіраваць транзакцыйнай нагрузкай. Сістэма распрацоўваецца як масавая, і ў гадзіны пік гэтыя механізмы дазваляюць кіраваць нагрузкай, каб усе транзакцыі апрацоўваліся якасна. З іншага боку, банк праводзіць акцыі, і ўладальнікам пэўных карт часам дазваляецца праходзіць у метро бясплатна. Гэта значыць, працуе механізм зніжак.

Банкаўскай карткай можна аплаціць за сябе і чатырох чалавек?

У Мінскім метрапалітэне колькасць пачарговых праходаў па адной і той жа банкаўскай бескантактавай картцы/NFC-прыладзе на адным і тым жа турнікеце ў межах лімітаванага прамежку часу не павінна перавышаць пяці. Спробу зрабіць больш за пяць аплат валідатар блакіруе. Наступныя аплаты аўтаматычна становяцца даступнымі праз 15 хвілін.

Паўторнае прыкладанне карткі для аплаты іншага пасажыра можа ажыццяўляцца толькі пасля праходу папярэдняга. На наземным транспарце, у тым ліку на гарадскіх лініях Беларускай чыгункі, па адной банкаўскай карце магчымая аплата зноў-такі за пяцярых пасажыраў. Пасля пяціразовай аплаты па адной банкаўскай карце яна блакіруецца для аплаты да канчатковага прыпынку маршруту.

ЛЕПШ ПАРАЎНОЎВАЦЬ, ЧЫМ ПЕРАПЛАЧВАЦЬ

Стартап InfoPrice запусціў параўнанне цэн на прадукты службаў дастаўкі

Цяпер у гэтага бясплатнага сэрвісу з'явіўся раздзел, у якім можна параўнаць цэны на тавары ў службах дастаўкі. Калі падабраць набор прадуктаў, сістэма падкажа, дзе іх танней заказаць. Паводле ацэнак распрацоўшчыкаў, тым самым можна сэканоміць да чвэрці сумы на кожным чэку.

Цяпер сэрвіс параўноўвае цэны на тавары трох службаў дастаўкі — «Хіт! Дастаўка», «Green дастаўка» і «Востраў чысціні», а неўзабаве да іх далучыцца «OZ.бай-бай». База даных уключае 44 тысячы пазіцый, што на 10 тысяч найменняў больш, чым па прадуктовых крамах. Новыя тавары і цэны з'яўляюцца штодня.

Цэны актуальныя для ўсіх гарадоў краіны. Але ёсць нюанс: яны павінны ўваходзіць у геаграфію дастаўкі той ці іншай сеткі. Прыцаніцца можна да асобных тавараў або іх набораў. Для гэтага трэба «скласці» патрэбныя прадукты ў «разумны» кошык, які пакажа, дзе больш выгадна зрабіць заказ. У каталогу — прадукты харчавання, прамтавары, сродкі гігіены, дзіцячыя цацкі і тавары для жывёл. На некаторыя пазіцыі цэны адрозніваюцца ў паўтара раза ў залежнасці ад дастаўшчыка.

Ідэя правільнага выбару прыйшла да распрацоўшчыкаў гэтага раздзелу яшчэ падчас пандэміі каранавіруса, тады людзі сталі больш актыўна карыстацца дастаўкай тавараў на дом. Дарэчы, гэтая звычка захавалася і пасля. Увесну і ўлетку рэзка вырас попыт на дастаўку прадуктаў, што падагравала і канкурэнцыю. Але цэны, як аказалася, ва ўсіх істотна адрозніваюцца. «Мы вырашылі дапамагчы спажыўцам не пераплачваць, тым больш што гэта не патрабуе ад іх намаганняў: выбар месца заказа — гэта пытанне некалькіх клікаў. У сярэднім можна сэканоміць 20—25 % ад сумы пакупкі», — адзначае кіраўнік праекта Раман Андрухаў.

Параўноўваць цэны можна як у браўзеры, так і ў мабільным дадатку з Google Play або AppStore. Пераключацца паміж версіямі InfoPrice з цэнамі магазінаў рознічнага гандлю і інтэрнэт-даставак можна з дапамогай тумблера ўверсе старонкі. Раней распрацоўшчыкі запусцілі бясплатны смарт-сканер. Калі навесці смартфон на штрых-код тавару, сэрвіс параўнае адпаведныя яму цэны ў розных крамах.

Маніторынгам цэн займаецца асобная каманда «таемных пакупнікоў». У дадзеным стартапе арганізатары сэрвісу займаюць незалежную пазіцыю да рытэйлераў, хоць апошнія могуць самастойна дзяліцца дадзенымі, каб кантраляваць іх актуальнасць.

Бранзалет і «пластык» у адным флаконе

Спецыяльна да пачатку навучальнага года, але да 1 кастрычніка, у адным з камерцыйных банкаў можна атрымаць плацежныя бранзалеты для дзяцей амаль па сабекошце. Так, пры аднаразовай аплаце за ўвесь тэрмін дзеяння карткі, бранзалет каштуе 20 рублёў. Да бранзалета выпускаецца картка Visa Classic, у беларускіх рублях на два гады.

Гэты плацежны гаджэт дазваляе аплачваць у адзін дотык любыя пакупкі ўсюды, дзе ёсць бескантактавы тэрмінал, напрыклад, у школьнай сталовай. Для разліку трэба паднесці яго да тэрмінала, пры куплі да 80 рублёў уводзіць PIN-код не трэба.

Што важна, няма абмежаванняў па ўзросце або колькасці бранзалетаў на аднаго чалавека. Калі дзіцяці ўжо споўнілася 14 гадоў, то рахунак можна адкрыць на яго імя, калі яно маладзейшае — на аднаго з бацькоў.

Напрыклад, у Пріорбанку прадстаўленыя бранзалеты чатырох колераў — чорнага, жоўтага, салатавага і бірузовага. Ён не баіцца вады, удараў і перападаў тэмпературы. Плацежны бранзалет дапамагае дзіцяці хутка аплачваць пакупкі, а бацькам — лепш кантраляваць яго выдаткі. Паколькі ён заўсёды на руцэ, яго складана згубіць, у адрозненне ад наяўных або карты. Акрамя таго, дзеці аднымі з першых асвойваюць новыя тэхналогіі — гэта дакладна.

Матэрыялы падрыхтаваў Сяргей КУРКАЧ.